

ISBN: 978-625-7587-25-9

© 2018 Ketebe Kitap ve Dergi Yayıncılığı A.Ş.

---

ketebe.com

Ketebe Yayıncıları: 498

Biyografi

Yayın Yönetmeni

Furkan Çalışkan

Yayına Hazırlayan

Hande Yıldırım Önsöz

Düzeltili

Hande Yıldırım Önsöz

Kapak

Harun Tan

Mızanpaj

Nilgün Sönmez

İlk Baskı, Kültür Bakanlığı
Yayınları, 1992;
3-10. Baskılar İletişim
Yayınları, Genişletilmiş 11.
Baskı, İnsan Yayınları, 2018.

KETEBE'DE 1. BASKI

Ağustos 2021
İstanbul

Ketebe Yayıncıları

Sertifika No. 49619

Maltepe Mahallesi Fetih
Caddesi No: 6 Dk: 2
Topkapı 34010 İstanbul
Tel: 212 612 29 30
e-mail: ketebe@ketebe.com

Baskı ve Cilt

Seçil Ofset 100. Yıl Mahallesi

Matbaacılar Sitesi 4. Cadde No: 77
Bağcılar - İstanbul
Sertifika No: 44903
Tel: 212 629 06 15

Babam Cemil Meriç

Ü M İ T   M E R İ Ç

KETEBE

Prof. Dr. Ümit Meriç

16 Aralık 1946'da İstanbul, Üsküdar'da doğdu. Çamlıca Kız Lisesi'ni ve İstanbul Edebiyat Fakültesi Sosyoloji Bölümü'nü bitirerek, 1969'da aynı bölümde asistan oldu. 1975'te doktorasını verdi. Kurumlar Sosyolojisi Ana Bilim Dalı Başkanlığı ve Sosyoloji Bölüm Başkanlığı görevlerinde bulundu. Meriç, otuz yıl hocalık yaptıktan sonra, 1999'da kendi arzusu ile üniversitedeki görevinden ayrıldı. İstanbul Büyükşehir Belediyesi'nin sosyal doku araştırmalarına, İstanbul tarihî yarımadada kentsel dönüşüm projelerine uzman olarak katıldı. Yurt içinde ve yurt dışında çeşitli konularda konferanslar verdi. 2010 İstanbul Avrupa Kültür Başkenti projelerinde danışmanlık yaptı. 2018'de Cumhurbaşkanlığı Kültür Sanat Politikaları Kurulu üyesi oldu. Yayımlayacağı yeni kitaplar üzerinde çalışan Meriç'in Fevziye Hazal isminde bir kızı, bir de torunu vardır.

Yayınlanmış Eserleri:

- *Cevdet Paşa'nın Toplum ve Devlet Görüşü*, İlk Baskı, Ötüken Yayınları, 1976; 4. Baskı, Timaş Yayınları, 2002.
- *Babam Cemil Meriç*, İlk Baskı, Kültür Bakanlığı Yayınları, 1992; 3-10. Baskılar, İletişim Yayınları; Genişletilmiş 11. Baskı, İnsan Yayınları, 2018.
- *Türkiye Kanatlarınızın Altında*, İlk Baskı, İz Yayıncılık, 1997; 3. Baskı, Timaş Yayınları; 2012; 4. Baskı, Kapı Yayınları, 2018.
- *21. Yüzyılın Eşiğinde Sosyoloji Konuşmaları*, İlk Baskı, Genç Sosyologlar Derneği, 1994; 2-3. Baskılar, Timaş Yayınları; Genişletilmiş 4. Baskı, Kapı Yayınları, 2019.
- *Dualar ve Aminler*, İlk Baskı, Timaş Yayınları, 2006; 2-3. Baskılar, Timaş Yayınları; Genişletilmiş 4. Baskı, Kapı Yayınları, 2018.
- *İçimdeki Cennete Yolculuk*, İlk Baskı, Etkileşim Yayınları, 2007; 25. Baskı, Timaş Yayınları, 2014.
- *Seyyahların Aynasında Şehirlerin Sultanı İstanbul*, İlk Baskı, Albaraka Yayınları, 2010; 2. Baskı, Albaraka Yayınları, 2021.
- *Ebediyetin Huzurunda Ahmet Hamdi Tanpınar* (S. Karışman ile birlikte). İlk Baskı, Ufuk Kitapları, 2000. (3. Baskı)
- *İşik Batı'dan da Gelir*, İlk Baskı, Timaş Yayınları, 2012.

İÇİNDEKİLER

BAŞLARKEN	11
-----------------	----

BİRİNCİ BÖLÜM

HATAY

Dimetoka'dan Reyhaniye'ye	15
Doğumu Kur'an-ı Kerim'in İç Sayfasına Yazılan Çocuk	19
Habib-i Neccar Mekteb-i İptidaiyesi'nden Reyhaniye Rüşdiyesi'ne	22
"Lisem Üniversitemdir"	31
Satırlardan Sadırlara	40
"İlk Yazı: Geç Kalmış Bir Musahabe"	50
"Gümrah Bir İstidad"	56
Arkadaşlar Dünyası	60
İstanbul'a İlk Geliş ve Sosyalizmle Tanışması	64
Tekrar Hatay ve Bir Rüyâya Kaçışın Bedeli	68

İKİNCİ BÖLÜM

İSTANBUL

İstanbul ve Yabancı Diller Okulu	79
Beyoğlu'nda Taşralı Bir Genç	84
Bir Münekkevin İrfan Seviyesi	87

“Edebiyatta İlk Aşkim: Balzac”	93
“Adımı Taşımaya Razi Olan Kadın”: Fevziye Menteşoğlu.....	98
Elaçığ Lisesi’ndeki Stajyer Öğretmen.....	104
İstifa ve İstanbul'a Dönüş.....	109
Bir Erkek ve Bir Kız Çocuk Babası	111
Fethi Paşa Korusu'ndaki Ev	116
Çengelköy'de Bakırçıbaşı'nın Konağı.....	127
Yeniden Fethi Paşa Korusu.....	133
Sahaflar ve Meriç'in Kütüphanesi	135
Hatay'daki Akrabalar	138

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM KARARAN DÜNYA

“Görmek Yaşamaktır”	143
Acılı Günler.....	146
Paris'e Gidiş.....	149
“Quinze-Vingts'de Her Gün Gecedir”	151
İstanbul'a Dönüş.....	156
“Nemezis, Nemezis! Neyimi Kiskandin Benim?”	158
“Önce Allah’ı, Sonra Peygamber’ı, Sonra Babamı Severim”.....	162
“Manzum Türkçenin Şaheseri: Hernani”	166
Çocukların Kütüphanesi.....	172
Meriçlerin Evinde Bir Yaz Günü	175
Caddebostan Plajı.....	179
Bir Üsküdar Mahallesi	181
Eski Dostlar	185
“Karâbetlerin En Mukaddesi”	193
Acibadem'den Beylerbeyi'ne	224
Göztepe Yılları	230
Bir Devrin İntelijansiyasından Dost Çehreler	235
Meriçlerin Dilsiz Dostları.....	254

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM
KİTAPLARLA AYDINLANAN DÜNYA

“Tanıtmıyoruz Hint’i”	261
Jurnalılder	266
Sosyoloji Bölümü’ndeki Dersler	270
“Saint-Simon: İlk Sosyolog, İlk Sosyalist”	278
Yeni Dostlar, Yeni Talebeler	282
Ebediyyen Sönen Umut Işığı	294
“Uçuruma Yuvarlanırken Tutunulan Dal”: Lamia	296
Bir Dönüm Noktası: Hisar Dergisi	299
Kadir Mısıroğlu ve Sebil	305
Secdedeki Kitaplar	307
“Sizin Kütüphaneniz Nerede?”	311
“Bir Devrin Şuuru Olmak”	314
Refika-yı Şefika	319
“Timuçirem Kralıçem”	323
“Cem-i Acem, Sinan-ı Üsküdarı”	332

BEŞİNCİ BÖLÜM
AVRASYA’NIN DÜŞÜNÜRÜ SELAM SANA!

Birbirini İzleyen Toplantılar, Konferanslar, Eserler	339
“Rüzgårın Tehdit Ettiği Kandil: Düşünce Birliği”	349
Musikîşinas Dostlar	390
Amfi Baskını	399
“Oyunu Hangi Partiye Vereceksin?”	403
“Aşkı, Izdirabın Prizmasından Seyretmek”	405
Risale-i Nur’lar ve Nurcu Gençler	417
Ankaralı Misafirler	429
“Kendisi Olmayı Başarmış İnsan”	433
“Hayır Melegim Fevziye’m”	438
“Çağına ve Ülkesine Mezarların Ötesinden Seslenmek”	443
Fenaryolu’ndaki Ev	449
“İnsan Bir Yalnızlıktır”	457
Yeni Bir Dünyanın Eşliğinde	461
“Son Osmanlı”	467
BİTİRİRKEN	469

Cem, Sinan ve Fevziye Hazal'a sevgi ile...